Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Ocnița (judecător Vameș Natalia)
Dosarul nr.2a-695/25 (nr.2-23077245-03-2a-26052025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

09 decembrie 2025 mun.Bălți

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Ivan Parii
Grefier: Radmila Roșca

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de către Alaiba Ion prin intermediul avocatului Raducan Irina împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 25 martie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Alaiba Ion către Crasnopolischii Ghenadii, Crasnopoliscaia Galina, Bordian Igor, Codrean Valentin, Gîscă Pavel, Arcadie Gheorghiță și Oficiul Poștal Ocnița privind repararea prejudiciului,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:
La data de 30 mai 2023 Alaiba Ion a depus cerere de chemare în judecată către Crasnopolischii Ghenadii, Crasnopoliscaia Galina, Bordian Igor, Codrean Valentin, Gîscă Pavel, Arcadie Gheorghiță și Oficiul Poștal Ocnița privind repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, încercările sale de a convinge vecinii Crasnopilischii Ghenadii şi Crasnopiliscaia Galina, de a respecta buna vecinătate nu a avut nici un rezultat, din care cauză a fost nevoit să se adreseze după ajutor la organele de stat împuternicite de a contribui la aplicarea şi respectarea legislației. Apelurile sale către autoritățile publice nu au contribuit la soluționarea problemelor, dar au agravat şi mai tare situația, fiind nevoit să ducă o viață sub nivelul de existență pe o perioadă îndelungată de timp și până în prezent.

În susținerea cerințelor înaintate către pârâții Crasnopolischii Ghenadii și Crasnopoliscaia Galina, relatează reclamantul că, Crasnopolischii Ghenadii a început să-l atace pe el şi familia sa, prin diferite metode aducându-i prejudicii morale şi materiale.

A indicat că, fiind atacați de mai multe ori în perioada 2007-2011, au fost nevoiți să apeleze la instituțiile statului și anume:1) apeluri la poliţie şi centrul de sănătate Ocniţa; 2) apeluri la pompieri, amenințări cu incendiu; 3) plângeri depuse la primărie pentru a îndepărta veceul construit de vecini la 3m de la casa mea de locuit; 4) plângere la consiliul raional.

Fiindcă apelurile au fost ignorate de autorități, a fost nevoit să depună plângeri către instituțiile statutului pentru a opri încălcările normelor legale.

A susținut că, plângerile depuse în anii 2012-2014, în baza cărora vecinii au fost amendați cu 200, 400, 1400 lei, nu au ameliorat situația, din care cauză au fost nevoiți să apeleze şi la alte instituții responsabile. Ignorările, manipulările folosite în interesul propriu, amenințările cu amenzi pentru apeluri false la plângerile depuse către instituțiile statului, nu au dus la sancționarea vecinilor pentru încălcările legislației, încălcând în totalitate drepturile garantate și anume dreptul la justiție, dreptul la ocrotirea sănătății, dreptul la un mediu sănătos, dreptul la muncă şi protecția muncii, dreptul la proprietatea privată.

A mai invocat că, din cauza celor expuse supra a fost nevoit să întrerupă activitatea de muncă pe patentă de întreprinzător din care cauză nu a avut posibilitatea să achite plata către CNAS şi să obțină anii necesari pentru pensie.

În motivarea cerințelor înaintate către pârâtul Romaniuc Victor, a indicat reclamantul că, pentru examinarea cerințelor expuse în plângerea către Consiliul Raional Ocniţa, a fost formată o comisie în următoarea componență: Sîtnic B. - inspector raional în construcţii, Gropa I. - arhitector şef al raionului Ocniţa și Romaniuc V. - vice-primar al or. Ocniţa.

În acest sens, a relevat că, membrii comisiei Sîtnic B. și Gropa I. au explicat vecinilor săi că, haznaua este construită cu încălcarea Legii nr.721, art. 4, 5 alin.(2), art.6, alin. (a,b,d) din 02.02.1996 şi SNIP (SANPIN), iar Romaniuc V. a contribuit la încălcarea legislației, nepermițând să fie luată o decizie în privința construcției nelegitime a haznalei, în așa mod încălcând art.4, alin. (l), art.8 alin. (l) Legea ar.190 din 19.07.1994.

A mai menționat că, Romaniuc V. ca membru al comisiei din anul 2011 şi executor de prescripții, a dat prioritate în susținerea gospodăriei vecinilor, promițând exploatarea cu încălcarea Legii nr. 721 art.6 alin.(a,c,d), a haznalei şi a unui cuptor de ardere a deșeurilor încălcând Legea nr.136 alin.2 lit. x), şi articolul 29 alin. (l) lit.t), punând viața şi sănătatea familiei sale în pericol.

Reclamantul a relevat că, fiind parte a parteneriatului social, în cazul când evoluează în calitate de angajator sau de reprezentant, în temeiul art.16 alin.3 al Legii 154, primăria prin acțiunile vice-primarului Romaniuc V. a încălcat drepturile garantate de Legea nr.145, art.4, lit. (a,c,d,e, h), art.5, lit (a,d,l), art.9 alin.i, lit.(c,e,l, 1(1)), alin.2 lit.(e), art.10, alin.2, lit.(b,e,n) art.171, lit.(e), art.225, alin 1, (7) (prin cererea de concretizare din 19.03.2025 Legea 145 a fost modificată cu Legea 186 din 10.07.2008).

A mai invocat reclamantul că, acțiuni similare din partea vice-primarului Romaniuc Victor, în susținerea încălcărilor de către vecinii săi, au fost efectuate pe toată perioada anilor 2011-2018, în baza următoarelor dovezi: preîntâmpinarea vecinilor săi că vor fi efectuate controale în baza plângerilor depuse de către el pentru înlăturarea dovezilor; presiuni depuse asupra sa, în prezența primarului or. Ocniţa Ciumac Ion, că toate acțiunile vecinilor sunt legitime şi cerințele sale sunt neîntemeiate; întocmirea unui act fals care a permis vecinilor săi, exploatarea haznalei (construite nelegitim) până în anul 2020, când din cauza insistenței sale, vecinii au fost nevoiți să construiască încă o hazna, pentru a masca situația reală și presiuni depuse asupra organelor de stat (Serviciul

Protecției Civile şi Situații Excepționale, filiala or. Ocniţa) la îndeplinirea funcțiunilor cu încălcarea Legii nr.436, art.14, alin.2, lit.(x) şi ducerea în eroare a lor, că cet. Crasnopolischii este nevoit să încalce Legea de bună vecinătate când demonstrează că locuințele din jur sunt amplasate în aşa mod că permit exploatarea cuptorului conform SNIP 02.07.1989 şi la o distanță mult mai mare decât 2,5m de la stogul de fân, care îi pun în pericol gospodăria şi viața familiei sale.

A mai adăugat că, prin acțiunile sale Romaniuc V. a încălcat Legea nr.845, art.37, şi anume fiind o persoana la acel moment în conducerea autorității publice locale, nu şi-a executat corespunzător obligațiile, şi nu a întreprins acțiuni concrete pentru elucidarea conflictului iscat.

Cu privire la cerințele înaintate față de pârâtul Bordian Igor, reclamantul a indicat că, după refuzul comisiei împuternicite de a lua măsuri conform plângerii depuse la Consiliul Raional, a fost nevoit să se adreseze la Inspectorul în construcții Bordian I., responsabil de construcțiile neautorizate. La 30.05.2014 Inspectorul Bordian I. a întocmit un proces-verbal indicându-l pe dumnealui ca victimă la caz, cu promisiunea că va fi invitat la judecată, ca să-și poată apăra drepturile. Redactarea necorespunzătoare a procesului verbal a dus la nulitatea acestuia, din care cauză i-au fost încălcate drepturile garantate de art.20 CRMю

A invocat reclamantul că, cerința insistentă a vecinului Crasnopolischii către inspectorul Bordian I. de a-și îndeplini promisiunile în privința haznalei şi încercările inspectorului de a-l impune să facă obligatoriu expertiza tehnică pentru a putea înlătura haznaua, dar nu conform Legii nr.721, art.31 alin.1,2,3, l-a determinat pe el să depună plângere către șeful instrucțiunilor şi Centrul Național Anticorupție Direcția Generală Teritorială Nord și încercarea repetată prin instanță de a stopa exploatarea haznalei nu s-au soldat cu nici un succes.

A relatat că, aceeași metodă a fost folosită de Bordian I. în cadrul plângerii din data de 10 ianuarie 2022, 21 martie 2022 şi 18 aprilie 2022 unde din nou a fost încălcată de către Bordian I. Legea nr. 190, art.8, alin. (l). Prin atitudinea şi acțiunile necorespunzătoare a domnului Bordian I. i-au fost aduse suferințe fizice prin injustiția realizată de el asupra cerințelor sale, astfel, a fost impus să se adreseze la toate instanțele naționale, iar ulterior şi la Curtea Europeană, suportând cheltuieli enorme pentru un simplu pensionar din Republica Moldova.

În susținerea cerințelor înaintate către pârâtul Codrean Valentin a relatat reclamantul că, având o experiență bună şi activitate de inspector în ecologie, a avut o influență decisivă în luarea hotărârilor de către șefii direcției Inspectoratului Ecologic Ocniţa, motivând faptul că, Inspectoratul Ecologic nu are împuterniciri de a interzice exploatarea sobelor, au refuzat să se implice în procedura de executare a plângerilor încălcând Legea nr.218, art.405. După încercările repetate de a-și apăra drepturile conform indicațiilor inspectorului ecologic, pe o perioadă de mai mulți ani, a înțeles că nici laboratorul şi nici inspectorul ecologic nu doresc să se implice în rezolvarea situației. La data de 20 iunie 2017, când din cauza temperaturilor ridicate şi a fumului toxic, nu mai putea suporta, au fost nevoiți să se adreseze la inspectorul ecologic pentru ajutor.

Prezentându-se la inspectorul ecologic pentru a afla ce măsuri au fost luate conform adresării lor, a înțeles că nimeni nu dorește să soluționeze problema apărută, din care cauză a fost nevoit să se adreseze cu o plângere către șeful inspecției ecologice. Petiția sa nu a fost examinată încălcând articolul 8, alin. l a Legii nr.190 din 19.07.1994, ceea ce în opinia reclamantului demonstrează încă o dată influența inspectorului, în luarea deciziilor în privința cererilor depuse.

În motivarea cerințelor înaintate către pârâtul Gîscă Pavel, a indicat reclamantul că, prin semnătura sa, medicul şef al Centrului de sănătate publică domnul Gîscă Pavel, a legalizat exploatarea haznalei construite de către vecinii lui cu încălcarea SNIP şi SANPIN (norme sanitare 10-15m de la casa de locuit). Adresările sale personale şi prin plângere către medicul-şef de a interzice exploatarea haznalei au fost ignorate pe motiv că încălcările comise de vecinii lui nu intră în competența lor, ce a permis vecinilor lui în timpul curățirii haznalei să verse deșeurile la o distanță de 1.3m de la casa sa de locuit.

În ceia ce ține de cerințele înaintate față de pârâtul Gheorghiţă Arcadie, a relatat reclamantul că, avocatul desemnat Gheorghiță Arcadie, nu a dorit să studieze problema dată și să-i acorde asistența juridică necesară. Reclamantul a fost nevoit să studieze de sine stătător legislația ca să poată explica şi motiva cerințele în instanță. Însă, pentru a însuși o cantitate mare de informații a avut nevoie de mult timp, de care nu dispunea. Consideră că, o mare parte din vină o poartă avocatul pentru refuzul neîntemeiat de a-i acorda ajutorul garantat de stat, motiv pentru care a fost nevoit să depună plângere către CNAJGS. Avocatul desemnat a rămas nepedepsit continuând fărădelegile, refuzându-i acordarea ajutorului judiciar de stat.

În ceia ce ține de cerințele înaintate față de pârâtul Oficiul Poștal Ocnita, reclamantul a invocat că, conform art.20 CRM, orice persoană are dreptul la o satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile şi interesele sale legitime. A indicat reclamantul că, citația a primit în ziua şedinţei de judecată pentru ca instanţa să emită o decizie în absența reclamantului convenabilă pentru inspectorul Bordian I. şi pârâtul Crasnopolischii Gh.

Reclamantul concluzionează că, din toate adresările sale după ajutor la instituțiile de stat, el nu solicită altceva decât dreptul de a avea posibilitatea de a munci legitim în profesie, de a primi ajutor medical calitativ și la timp, de a petrece timpul cu familia. Ignorarea încălcărilor efectuate de către vecini din partea autorităților prin indiferență şi neîndeplinirea obligațiilor de serviciu au permis să fie supuse ani la rând pericolului de incendiu, fum toxic, gaz periculos eliberat din hazna, au jucat un rol negativ la tratament şi la activitatea sa în bază de patentă, dispunând de un atelier de 80 m2, cu cinci mașini de prelucrare a lemnului, nu a putut activa şi achita taxa lunară pentru fondul social către CNAS, din care cauză primește o pensie mizeră sub nivelul de existență.

Reieșind din cele expuse, reclamantul Alaiba Ion a solicitat: 1) de a încasa de la pârâții Crasnopolischi Galina şi Crasnopolischi Genadie, suma de 441 de lei achitați pentru fântână, 1200 lei polița de asigurare medicală, 1000 lei împrumutați de la fiica sa, 1200 lei împrumutați de la vecina, 1000 lei de la fiul său pentru achitarea poliței de asigurare obligatorie, pentru procurarea medicamentelor conform bonurilor de plată suma de 2219 lei, în total 7060 lei. 2) de a încasa de la avocatul desemnat Gheorghiță Arcadie

suma de 483 lei pentru tratament şi deplasări şi suma de 7807 lei. 3) de a la pârâții Crasnopolischi Galina şi Ghenadie suma de 46 846 lei şi de la pârâții Bordian Igor, Romaniuc Victor, Codrean Valentin, Gîscă Pavel, oficiul poştal 46 846 lei. 4) de a încasa în total suma fixă de 93 693 lei, conform calculelor, în folosul Casei de Asigurări Sociale suma obligatorie neachitată de el către CNAS din 2010-2018.

Prin cererea depusă la data de 08 iunie 2023 reclamantul Alaiba Ion și-a concretizat cerințele prin care a solicitat: 1) de a încasa de la pârâții Crasnopolischi Galina şi Crasnopolischi Ghenadie, prejudiciul material care se compune din: suma de 441 de lei achitați pentru fântână, 1 200 lei poliţa de asigurare medicală, 3200 lei împrumutați, pentru procurarea medicamentelor conform bonurilor de plată suma de 2219 lei - în total 7060 lei, cât şi prejudiciul moral în mărime de 46846 lei; 2) de a încasa de la avocatul desemnat Gheorghiţă Arcadie suma prejudiciului material: de 483 lei pentru tratament şi deplasări şi suma de 7807 lei. 3) de la pârâtul Bordian Igor prejudiciul moral în mărime de 6700 lei; 4) de la pârâtul Romaniuc Victor prejudiciul moral în mărime de 6700 lei; 5) de la pârâtul Codrean Valentin prejudiciul moral în mărime de 6700 lei; 6) de la pârâtul Gîscă Pavel prejudiciul moral în mărime de 6700 lei. 7) de la pârâtul oficiul poștal prejudiciul moral în mărime de 6700 lei.

La 02 decembrie 2024, avocatul Raducan Irina a mai depus o cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat repararea prejudiciului de către pârâți în baza art.19 alin.(1), alin.(2), alin.(5), art.395 alin.(7) Cod civil, art.9, art.54 alin.(1a), alin.(3), art.55 alin.(1) Legea nr.1260 din 2002, Legea nr.218 art.6 alin.(1), art.8 alin.(2), art.393 alin.(1) lit.d).

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 25 martie 2025 s-au respins integral cerințele indicate în cererea de chemare în judecată depusă de Alaiba Ion împotriva lui Crasnopolischii Ghenadii, Crasnopoliscaia Galina, Bordian Igor, Codrean Valentin, Gîscă Pavel, Arcadie Gheorghiță și Oficiul Poștal Ocnița privind repararea prejudiciului, ca fiind neîntemeiate.

S-a încasat de la Alaiba Ion, născut la *****, în beneficiul lui Crasnopolischi Ghenadii, cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică în sumă de 1 000,00 (una mie,00) lei.

S-a încasat de la Alaiba Ion în beneficiul lui Crasnopoliscaia Galina, cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică în sumă de 2 000,00 (două mii,00) lei.

Solicitarea apelantului:

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 31 martie 2025, avocatul Raducan Irina în interesele lui Alaiba Ion a contestat hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 25 martie 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, avocatul Raducan Irina în interesele lui Alaiba Ion, în esență, reiterează susținerile expuse anterior în cererea de chemare în judecată, reluând aceleași circumstanțe de fapt și aceleași argumente juridice invocate în fața instanței de fond.

Suplimentar, a relevat constatările instanței de fond și a citat normele legale reținute în motivarea hotărârii.

A menționat dezacordul cu hotărârea instanței de fond, aplicarea eronată a normelor de drept material, interpretarea greșită a legii și contradictorialitatea între circumstanțele expuse în hotărâre și circumstanțele cauzei.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

În ședința instanței de apel, apelantul Alaiba Ion a declarat că, familia vecină este responsabilă de conflictele existente, susținând că, aceștia au construit haznaua cu încălcarea normelor legale și că ard deșeuri în cuptor, inclusiv pe timp de noapte, fapt ce ar genera fum și ar pune în pericol sănătatea și viața vecinilor.

A menționat că, anterior au fost înaintate plângeri privind poluarea aerului și că există un litigiu separat referitor la înlăturarea cuptorului. De asemenea, a invocat că, din cauza acțiunilor vecinilor nu a putut lucra pe patentă, iar în urma unui incident s-a rănit.

Reprezentantul apelantului, avocatul Gîrbu Mariana a declarat că, materialele cauzei confirmă încălcările comise de vecini, făcând trimitere la răspunsul inspectoratului de poliție potrivit căruia cuptorul ar fi fost construit la o distanță mai mică decât cea prevăzută de legislație, fiind acordat un termen pentru înlăturarea neconformităților. A mai arătat că, pe terenul respectiv anterior au existat construcții edificate cu autorizație și că există acte ce confirmă legalitatea acestora. Totodată, a invocat existența unui risc pentru siguranța vecinilor, menționând prezența unui depozit de fân în apropierea cuptorului. La fel, a menționat că, este o altă acțiune privind înlăturarea cuptorului înaintată de Alaiba Olga. În prezenta cauză, apelantul solicită repararea prejudiciului material.

La ședința de judecată nu s-au prezentat intimații Crasnopolischii Ghenadii, Crasnopoliscaia Galina, Bordian Igor, Codrean Valentin, Gîscă Pavel, Gheoghiță Arcadie și Oficiul Poștal Ocnița, procedura citării legale fiind respectată.

Totodată, se constată că, a parvenit o cerere de la intimații Crasnopolischii Ghenadii, Crasnopoliscaia Galina prin care solicită examinarea cauzei în lipsa acestora și o cerere de la Gheoghiță Arcadie care, la fel, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Astfel, Colegiul a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa părților neprezente şi a dispus examinarea cauzei în absența lor, prin prisma dispozițiilor 379 alin. (2) Cod de procedură civilă. Or, impedimente în acest sens nu s-au stabilit.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate prin prisma argumentelor invocate de părți, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele

ce succed.

Potrivit art.362 alin.(1) CPC, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 25 martie 2025 (f.d.57, vol.II), astfel, apelul din 31 martie 2025 (f.d.60-61, vol.II) a fost declarat în termen.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a) CPC, *instanța de apel, după de judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe*.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.*

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Astfel, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Instanța de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor

Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Conform art.5 CPC, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.*

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul civil a stabilit că, reclamantul Alaiba Ion și pîrîții Crasnopolischi Ghenadii și Crasnopoliscai Galina sunt vecini, care locuiesc în or. Ocnița pe starda ***** și respectiv nr.1.

Materialele cauzei atestă, că începând cu anul 2007 și până în prezent vecinii Alaiba și Crasnopolischi sunt în relații de conflict, Alaiba Ion adresându-se cu diverse plângeri și solicitări de a interveni pentru soluționarea conflictelor la diferite organe de resort și anume Procuratură, Inspectoratul de poliție Ocnița, Primăria Ocnița, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Direcția Situații Excepționale, precum și în instanța de judecată (f.d.83-206, vol.I).

Reclamantul Alaiba Ion nefiind mulțumit de serviciile acordate de reprezentanții organelor de resort, considerând că, acestea nu și-au îndeplinit corespunzător obligațiunile de serviciu și nu au contribuit la soluționarea problemelor sesizate, la data de 30 mai 2023 s-a adresat în instanța de judecată cu cerere solicitând încasarea de la persoanele vinovate prejudiciul material și moral, și anume de la: 1) Crasnopolischi Galina şi Crasnopolischi Genadie, prejudiciul material în sumă totală de 7 060 lei, compuși din 441 lei achitați pentru fântână (efectuarea analizei), 1 200 lei poliţa de asigurare medicală, 3 200 lei împrumutați de la fiică, fiu și vecină sa pentru procurarea poliței de asigurare obligatorie și 2219 lei pentru procurarea medicamentelor; 2) avocatul desemnat din oficiu Gheorghiță Arcadie, prejudiciului material în sumă totală de 8 290 lei, constituiți din 483 lei pentru tratament medical şi 7 807 lei pentru deplasări; 3) de la Crasnopolischi Galina şi Crasnopolischi Genadie suma de 46 846 lei prejudiciul moral, și de la Bordian Igor, Romaniuc Victor, Codrean Valentin, Gîscă Pavel, oficiul poştal, prejudiciu moral în sumă de 46 846 lei în beneficiul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, iar în total 93 693 lei, ceia ce constituie suma obligatorie neachitată de reclamant către CTAS în anii 2010-2018 (f.d.2-10, vol.I).

Prin cererea depusă la data de 08 iunie 2023, reclamantul Alaiba Ion și-a concretizat cerințele prin care a solicitat: 1) de a încasa de la pârâții Crasnopolischi Galina şi Crasnopolischi Ghenadie, prejudiciul material care se compune din: suma de 441 de lei achitați pentru fântână, 1 200 lei poliţa de asigurare medicală, 3200 lei împrumutați, pentru procurarea medicamentelor conform bonurilor de plată suma de 2219 lei - în total 7060 lei, cât şi prejudiciul moral în mărime de 46846 lei; 2) de a încasa de la avocatul desemnat Gheorghiță Arcadie suma prejudiciului material: de 483 lei pentru tratament şi deplasări şi suma de 7807 lei. 3) de la pârâtul Bordian Igor prejudiciul moral în mărime

de 6700 lei; 4) de la pârâtul Romaniuc Victor prejudiciul moral în mărime de 6700 lei; 5) de la pârâtul Codrean Valentin prejudiciul moral în mărime de 6700 lei; 6) de la pârâtul Gîscă Pavel prejudiciul moral în mărime de 6700 lei. 7) de la pârâtul oficiul poștal prejudiciul moral în mărime de 6700 lei (f.d.15-16, vol. I).

La 02 decembrie 2024, avocatul Raducan Irina a depus o cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat repararea prejudiciului de către pârâți în baza art.19 alin.(1), alin.(2), alin.(5), art.395 alin.(7) Cod civil, art.9, art.54 alin.(1a), alin.(3), art.55 alin.(1) Legea nr.1260 din 2002, Legea nr.218 art.6 alin.(1), art.8 alin.(2), art.393 alin.(1) lit.d) (f.d.29, vol.II).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 25 martie 2025 s-au respins integral cerințele indicate în cererea de chemare în judecată depusă de Alaiba Ion împotriva lui Crasnopolischii Ghenadii, Crasnopoliscaia Galina, Bordian Igor, Codrean Valentin, Gîscă Pavel, Arcadie Gheorghiță și Oficiul Poștal Ocnița privind repararea prejudiciului, ca fiind neîntemeiate. S-a încasat de la Alaiba Ion în beneficiul lui Crasnopolischi Ghenadii, cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică în sumă de 1 000,00 lei și în beneficiul lui Crasnopoliscaia Galina, cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică în sumă de 2 000,00 lei (f.d.64-78, vol.II).

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 31 martie 2025, avocatul Raducan Irina în interesele lui Alaiba Ion a contestat hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 25 martie 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d.87-103).

Potrivit prevederilor art. 19 alin.(2), (3) Cod civil, *(2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).*

Art. 20 alin.(1), (2) Cod Civil declară că, (*1) dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvîrşită cu vinovăţie sub forma intenţiei sau imprudenţei. (2) Fapta este săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conştient, survenirea acestor urmări.*

Conform art.1998 Cod civil, *(1) Cel care acționează fată de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. (2)Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. (3)O altă*

persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Prevederile art. 2006 alin.(1) Cod civil stipulează că, *prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave.*

În temeiul art.2022 alin.(1) Cod civil, *se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.*

În conformitate cu art.2036 alin.(1) Cod civil, *În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.*

Examinând materialele cauzei civile, în limitele motivelor invocate în apel, conform principiului devoluțiunii, instanța de apel reține că, instanța de fond a stabilit în mod corect circumstanțele de fapt relevante pentru soluționarea cauzei, a administrat și apreciat probele în conformitate cu art. 117, 118, 121, 130 și 240 Cod de procedură civilă, iar concluziile la care a ajuns sunt conforme probatoriului administrat și normelor de drept material aplicabile.

Pentru început, Colegiul civil subliniază că, prin cererea de apel, apelantul reiterează, în esență, susținerile expuse anterior în cererea de chemare în judecată, reluând aceleași circumstanțe de fapt și aceleași argumente juridice invocate în fața instanței de fond.

Apelantul nu formulează critici concrete asupra considerentelor hotărârii atacate, nu indică în ce constă pretinsa ilegalitate sau netemeinicie a soluției adoptate și nu aduce probe noi ori argumente suplimentare care să combată concluziile instanței de fond.

Prin urmare, Colegiul civil reține că cererea de apel are un caracter declarativ, limitându-se la reiterarea poziției procesuale inițiale, fără a dezvolta motive de apel în sensul cerut de normele procedurale.

Cu privire la pretențiile privind încasarea prejudiciului material, instanța de fond a reținut corect că, potrivit art. 1998, 2006, 2022 și 2036 Cod civil, pentru angajarea răspunderii civile delictuale este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: existența prejudiciului, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între faptă și prejudiciu, precum și vinovăția autorului.

Astfel, instanța de apel notează că, temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil, care constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componenta delictului civil include următoarele elemente: prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăția, care şi constituie condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea

delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții.

Colegiul civil relevă că, prin prejudiciu se înțelege rezultatele dăunătoare, de natură patrimonială, consecințe ale încălcării drepturilor și intereselor legitime ale unei persoane. Respectiv, prejudiciul este cel mai important element al răspunderii civile, fiind o condiție esențială și necesară a acesteia, de sine stătătoare. Un prejudiciu este cert atunci când existența lui este sigură, neîndoielnică și, totodată, poate fi stabilită întinderea sa în prezent.

În conținutul prejudiciului efectiv sunt incluse: cheltuielile pe care o persoană lezată într-un drept le-a suportat real la momentul intentării acțiunii sau care urmează să fie suportate la restabilirea dreptului încălcat, adică cheltuielile suplimentare.

Instanța de judecată menționează că, pentru a putea da naștere răspunderii patrimoniale, prejudiciul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: să fie efectiv, să fie real și cert și să fie cauzat direct în patrimoniul reclamantului.

Or, din materialele cauzei nu rezultă probe concludente care să demonstreze existența unei fapte ilicite imputabile pârâților Crasnopolischi Galina și Crasnopolischi Ghenadie, existența unui raport de cauzalitate direct între pretinsele acțiuni ale acestora și prejudiciul invocat, vinovăția acestora în producerea prejudiciului.

Mai mult, instanța de fond analizând înscrisurile prezentate (procese-verbale, răspunsuri ale autorităților, bonuri de plată etc.), în mod întemeiat, a constatat că, acestea nu confirmă legătura cauzală dintre conduita pârâților și sumele pretinse de reclamant.

Astfel, în lipsa probării cumulative a elementelor răspunderii delictuale, concluzia instanței de fond privind respingerea pretenției materiale în cuantum de 7060 lei este legală și întemeiată.

De asemenea, în privința pretențiilor formulate împotriva avocatului desemnat prin decizia privind acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat Gheorghiță Arcadie, instanța a constatat că, nu s-a demonstrat existența unei hotărâri sau constatări privind răspunderea disciplinară ori încălcarea obligațiilor profesionale care ar fi generat un prejudiciu cert și direct apelantului.

În acest sens, va fi apreciată ca una întemeiată concluzia instanței de fond că, pentru a decide asupra pretenției privind recuperarea prejudiciului material solicitat în mărime de 8290 lei de la avocatul Gheorghiță Arcadie, solicitantul trebuie să prezinte probe în confirmarea atragerii la răspundere disciplinară, pentru neexecutarea corespunzătoare a obligațiunilor de serviciu și în urma căruia acesta a suportat prejudiciului material adus, ceea ce nu se atestă la caz.

Cu privire la pretențiile reclamantului privind încasarea prejudiciului moral de la Crasnopolischi Galina şi Crasnopolischi Genadie, de la Bordian Igor, Romaniuc Victor, Codrean Valentin, Gîscă Pavel, Oficiul poștal în beneficiul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, instanța de fond a aplicat corect dispozițiile art. 19 și art. 2036 Cod civil, reținând că, simpla invocare a unor suferințe fizice sau psihice nu este suficientă pentru acordarea despăgubirilor, în lipsa probării faptei ilicite și a raportului de cauzalitate.

Or, instanța de apel reiterează că, apelantul nu a prezentat probe veridice care să confirme că, pârâții au săvârșit fapte ilicite ce i-ar fi lezat drepturile personale

nepatrimoniale și nici că eventualele suferințe invocate ar fi consecința directă a acțiunilor acestora.

Prin urmare, concluzia instanței de fond privind respingerea cererii de încasare a prejudiciului moral este conformă legii.

Cu privire la pretențiile formulate împotriva ÎS „Poșta Moldovei", instanța de fond a analizat distinct situația distribuirii trimiterii poștale și a reținut, în baza actelor prezentate, că procedura de avizare și păstrare a fost respectată, iar returnarea corespondenței s-a datorat neprezentării destinatarului la oficiul poștal în termenul legal. Prin urmare, din materialele cauzei rezultă că, restituirea de către ÎS „Poşta Moldovei" a scrisorii recomandate către expeditor se datorează caracterului pasiv al destinatarului/reclamantului Alaiba Ion, or, ultimul în urma primirii Avizului F.22 urma să dispună de diligența cuvenită şi să se prezinte la oficiul poştal Ocnița, în modul prevăzut de actele normative de reglementare, fapt neexecutat de către ultimul, pentru care ÎS „Poşta Moldovei" nu poartă nici o vină. În aceste condiții, lipsesc elementele faptei ilicite și ale vinovăției. Or, apelantul nu a prezentat în apel argumente sau probe noi care să răstoarne aceste concluzii.

Referitor la susținerile apelantului Alaiba Ion formulate în ședința instanței de apel privind existența unei haznale în gospodăria pârâților, care i-ar provoca disconfort și prejudicii, instanța de apel reține că, aceste afirmații nu sunt confirmate de materialele cauzei. Din înscrisurile administrate rezultă contrariul, și anume că în gospodăria pârâților nu există hazna, fapt confirmat prin actele eliberate de autoritățile competente anexate la dosar (f.d.114, 116, 117, 123, vol.II). Apelantul nu a prezentat probe concludente care să combată aceste constatări sau să demonstreze existența unei construcții neautorizate ori a unui pericol real generat de aceasta. În lipsa unor dovezi obiective, susținerile apelantului au un caracter pur declarativ și nu pot fi reținute ca temei pentru angajarea răspunderii pârâților.

În cele din urmă, dat fiind faptul că, cererea de chemare în judecată a fost respinsă și în temeiul prevederilor art.82, art. 90 lit. i) și art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil reține ca una întemeiată și legală concluzia instanței de fond prin care s-a încasat de la Alaiba Ion în beneficiul lui Crasnopoliscaia Galina și Crasnopolischi Ghenadii, cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică în sumă de 2 000,00 lei și respectiv 1000, 00 lei. Or, pârâții Crasnopolischi Galina și Crasnopolischi Ghenadie au fost reprezentați în ședința de judecată de către avocatul Vahnovan Anatolie, împuternicit prin mandatul nr.1730502 din 21 noiembrie 2023 (f.d.222, vol.I) și prin mandatul nr.1730503 din 21 noiembrie 2023 (f.d.219, vol.I), pentru care s-a achitat suma de 2000 lei, fapt confirmat prin bonul de plată Seria DAA nr. 13223944 (f.d.223, vol.I) și suma de 1000 lei confirmat prin bonul de plată Seria DAA nr.13223940 (f.d.220, vol.I).

În aceste circumstanțe, instanța de apel reține că, hotărârea primei instanțe este rezultatul unei analize complete, obiective și conforme legii a probelor administrate. Apelantul nu a demonstrat existența unor erori de fapt sau de drept care să justifice casarea sau modificarea hotărârii.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă,

nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, iar cererea de apel este una nefondată, instanța de apel ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Respinge cererea de apel declarată de Alaiba Ion prin intermediul avocatului Raducan Irina.

Menține fără modificări hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Ocnița, din 25 martie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Alaiba Ion către Crasnopolischii Ghenadii, Crasnopoliscaia Galina, Bordian Igor, Codrean Valentin, Gîscă Pavel, Arcadie Gheorghiță și Oficiul Poștal Ocnița privind repararea prejudiciului.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător: **Elena Grumeza**

judecătorii: **Natalia Costaș**

Ivan Parii